

L'analisi elettorale dal politologo Clau Dermont e dals schurnalists da la Suedostschweiz
FOTO MATTIAS NUTT

Carmelia Maissen dat intervistas suenter l'elecziun.
FOTO MATTIAS NUTT

La suprastanta communal da Breil, Maria-Luisa Middea, retschaiva in votant d'Andriast che votescha a l'urna.
FOTO ANDREAS CADONAU

«Sco Trun votescha l'entira Svizra»

La vischnanca da Trun è vischnanca da trend per il servetsch da retschertgas tar votaziuns nazionalas. Sco il suveran da Trun votescha l'entira Svizra. Era pertugant l'elecziun da la regenza grischuna ha Trun tutgà la noda. Ina reportascha dal grond di da las elecziuns grischunas.

ANDREAS CADONAU/FMR

A las elecziuns nazionalas vala Trun sco vischnanca da trend. «Ils resultats da Trun vegnan resguardads da GFS, il servetsch da consultaziun da Berna, per publicitar resultats da trend en il decurs dal di da votaziun», di Sandra Gautschi, la canzlista da Trun. «Sco Trun elegia l'entira Svizra.» Constat, ils resultats da la votaziun federala da Trun èn fitg sumegliants al resultat svizzer. Era quai che pertugia la regenza grischuna è il suveran da Trun sa drizzà als giavischs grischuns, u il cuntrari. Era sche la successiun da l'elecziun nà dal dumber da vuschs na correspunda betg dal tuttafatg al resultat grischun.

Cun l'urna sut bratsch

Sin plaz posta d'Andriast stat la suprastanta communal da Breil, Maria-Luisa Middea, la dumengia avantmezdi cun l'urna sut il bratsch. La vischnanca porchia a votantas e votants dad Andriast la davosa pussaivladad da sa participar a la

votaziun da las 10.15 en fin a las 10.30. «Quella giada fan pli bieras convischinas e convischins diever da la purschida», di la suprastanta. L'urna sut bratsch da la suprastanta para bainprest dad esser plaina. Intginas ed intgins da las votantas e dals votants sin via al servetsch divin fan anc lur obligaziun da burgaisa e burgais avant che sa render en baselgia. Natiralmain ch'i dat anc ina u l'autra baterlada pervia da l'elecziun. Principalmain l'elecziun da la regenza dat da discutir. Tanschi per Jon Domenic Parolini da restar en la regenza n'è da quellas uras betg la suletta dumonda che fatschenta votantas e votants. Ella fatschenta era schurnalistas e schurnalists e probabel era il candidat sez avant ch'ils emprims resultats èn sin maisa.

Situaziun excepziunala en la chasa da medias RTR a Cuira

Cura ch'ils cabels d'electricidad e da transmissiun èn tatgads per las stgalas e sulers da la chasa da medias da RTR a Cuira, lura regia la situaziun excepziun-

nala. Il di d'elecziun è la chasa da medias a Cuira emplenida cun schurnalistas e schurnalists che spetgan sin emprims resultats e discutan tgi che vegn elegi e tge partida che po rinforzar e tgi che perda influenza en il parlament. E sper guardar sin il tablet ils nov resultats d'elecziun vegn era guardà da finestra ora sche la candidata ed ils candidats arivan en la chasa da medias per dar pled e fatg. Ed els arivan, sco emprims la candidata ed ils candidats per la regenza che han dumagnà l'elecziun e che datan gugent scleriment. E plansieu arivan era ils timuns da partida e scheffas da fracziun che dovran stediain il telefonin per analizar ils resultats d'elecziun. Ils resultats definitivs derivan dentant dal computer dal chantun cun il program dal matematicher tudestg Friedrich Pukelsheimer. Sia dubel proporziunala metoda da divisur cun arrundaziun da standard vegn duvrada per reparter ils sez en il Cussegl grond, l'uschenumnà Pukelsheimer dubel.

Impussibel senza program da computer

«Senza il program da computer èsi strusch pussaivel da far quella repartiziun finala, nus fissan emnas vida quintar.» Il politolog Clau Dermont ha analisà en la chasa da medias successivamain ils resultats dals singuls circuls d'elecziun per definir las fermezzas politicas en il parlament. El sa gia la dumengia suentermezdi nua ch'il program dal computer sto anc far ina zambregiada per la repartiziun finala. Gia avant ch'il computer chantunal ha elavurà la repartiziun finala era gia cler per il politolog che las singulas fracziuns en il parlament grischun èn pli gulivadas. «Quai dat interessantas constellaziuns politicas per recaltgar maioritads en il parlament.» En las vischnancas da Trun e Breil ed en la plipart da las vischnancas grischunas è l'elecziun da la regenza e dal parlament ida a fin pli baud. Il president communal da Trun, Dumeni Tomaschett ha anc gi da svidar l'urna da Schlans a la 10.30 per che sia

equipa possia cuntinuar e terminar la dumbraziun da las vuschs e trametter ils resultats da Trun sco giavischà da mezdi a Cuira. Cumenzà a dumbrar han Sandra Gautschi, Denise Tomaschett ed Ivan Derungs gia la dumengia a las 7.30. Malgrà la midada dal sistem electoral per l'elecziun dal Cussegl grond n'han els betg gi gronda fadia cun il di d'elecziun. «Normalmain dumbrain nus en dus, quella giada essan nus en trais», di il president communal e fa attent a sia rolla da survegliar la dumbraziun da las vuschs dal suveran da Trun. «Jau hai gi ier saira ina sentupada da classa e sun stà in pulit pervia da la dumbraziun dad oz.» La canzlista da Trun, Sandra Gautschi, era la damaun anc da l'idea che la participaziun a la votaziun saja quella giada pli auta ch'avant quatter onns cura che 34% dal suveran da Trun è sa participà a l'elecziun dal Cussegl grond. Cun 31,7% è ella dentant pli bassa. La pli gronda schelta da candidats e candidatas n'ha betg pudì carmalar dapli votantas e votants.

Roman Hug da la PPS.
FOTO L.MAUERHOFER

Auguris da Johannes Flury (sen.) al socialdemocrat Peter Peyer.
FOTO L.MAUERHOFER

Martin Bühler (san.) e Jon Domenic Parolini sa legran da l'elecziun.
FOTO MATTIAS NUTT/RTR

Il candidat Hans Vetsch (dretg) e ses collega Richard Fischer.
FOTO L.MAUERHOFER

Martin Candinas documentescha ils resultats che arivan.
FOTO MATTIAS NUTT/RTR

La nova cussegliera guvernativa Carmelia Maissen cun ils dus collegas da partida ch'èn vegnids reelegids, Jon Domenic Parolini e Marcus Caduff.
FOTO MATTIAS NUTT/RTR